

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 23 września 2026 r.

Poz. 5733

Podpisany przez:
Elżbieta Barbara Żabicka-Lakomy
Data: 23.09.2026 08:33:45

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIII.4131.1.106.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 21 września 2026 r

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 912) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912 – zwana dalej *u.p.z.p.*)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVIII/210/2026 Rady Miejskiej Będzina z dnia 18 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2026 r., poz. 5107).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała rady gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 18 sierpnia 2026 r. Rada Miejska Będzina podjęła uchwałę Nr XXVIII/210/2026 w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina.

Stosownie do przepisu art. 13k ust. 1 *u.p.z.p.* w dniu 20 sierpnia 2026 r. Gmina przekazała organowi nadzoru uchwałę Nr XXVIII/210/2026 z dnia 18 sierpnia 2026 r. oraz w dniu 24 sierpnia 2026 r. dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 11 września 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

Gmina skorzystała z przysługującego uprawnienia i w dniu 15 września 2026 r. złożyła wyjaśnienia.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z art. 13a ust. 1 *u.p.z.p.* plan ogólny gminy uchwalany jest dla obszaru gminy (z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych oraz terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu) i stosownie do art. 13a ust. 4 *u.p.z.p.*, zawiera ustalenia obligatoryjne: określenie stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych, a także fakultatywne – obszary uzupełnienia zabudowy i obszary zabudowy śródmiejskiej oraz gminne standardy dostępności do infrastruktury społecznej.

Pierwsze zasadnicze ustalenie planu ogólnego stanowi zatem podział obszaru objętego planem ogólnym w sposób rozłączny na strefy planistyczne, które określone zostały w katalogu zamkniętym zawartym w art. 13c ust. 2 *u.p.z.p.* Podział obszaru gminy możliwy jest więc na następujące strefy: strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (SZ), strefę usługową (SU), strefę handlu wielkopowierzchniowego (SH), strefę gospodarczą (SP), strefę produkcji rolniczej (SR), strefę infrastrukturalną (SI), strefę zieleni i rekreacji (SN), strefę cmentarzy (SC), strefę górnictwa (SG), strefę

otwartą (SO), strefę komunikacyjną (SK). Natomiast drugim koniecznym elementem planu jest gminny katalog stref planistycznych, stanowiący obligatoryjną część gminnych standardów urbanistycznych. Stosownie do § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r., poz. 2758, z 2024 r. poz. 1775, z 2025 r., poz. 1767 i z 2026 r., poz. 826 dalej: *r.p.p.o.g.*) – w ramach gminnego katalogu stref planistycznych każda zachowująca ciągłość przestrzenną strefa planistyczna powinna zostać opisana przez: unikalne oznaczenie, nazwę, określenie profilu funkcjonalnego strefy planistycznej (podstawowego i ewentualnie również dodatkowego), wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy – dla stref planistycznych o symbolach SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR (fakultatywnie dla stref SI, SN, SC, SG, SO, SK) oraz wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – dla stref o symbolach SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, SI, SN, SC (fakultatywnie dla stref SG, SO, SK).

Ustalenie w planie ogólnym obszarów uzupełnienia zabudowy, obszarów zabudowy śródmiejskiej jak również gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, w ramach gminnych standardów urbanistycznych, zależy od woli organów sporządzających i przyjmujących ten akt prawa miejscowego. Charakterystykę stref planistycznych, obejmującą profil funkcjonalny stref planistycznych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, określa załącznik nr 1 do *r.p.p.o.g.*

Należy ponadto zaznaczyć, iż plan ogólny gminy sporządzany jest wyłącznie w formie danych przestrzennych, o których mowa w art. 67a ust. 3a *u.p.z.p.*, i które stosownie do art. 67a ust. 5 *u.p.z.p.* stanowią załącznik do uchwały przyjmującej akt planowania przestrzennego. Dane przestrzenne tworzone dla planu ogólnego obejmują: atrybuty zawierające informacje o akcie oraz dane w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych zawierające: lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem, stref planistycznych, obszaru uzupełnienia zabudowy, obszaru zabudowy śródmiejskiej oraz obszarów, dla których określono różne regulacje w ramach gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej oraz atrybuty zawierające informacje o tych obiektach przestrzennych. Sposób stosowania oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposób prezentacji graficznej danych przestrzennych określony został w załączniku nr 2 do *r.p.p.o.g.*

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że uchwała Nr XXVIII/210/2026 Rady Miejskiej Będzina z dnia 18 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina została podjęta z naruszeniem zasad sporządzania planu ogólnego w następującym zakresie.

1. Wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, ustalone w charakterystyce wyznaczonych w planie ogólnym miasta Będzina stref planistycznych o oznaczeniach: **129SU**, **131SU**, **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP** naruszają zasady ustalania tego wskaźnika zawarte w art. 13e ust. 2 pkt 3 *u.p.z.p.* oraz § 2 ust. 1 i 3 *r.p.p.o.g.*

Zgodnie z art. 13e ust. 2 pkt 3 *u.p.z.p.* w gminnym katalogu stref planistycznych określa się wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dalej też: *m.u.p.b.c.*), którego minimalna wielkość została, na mocy delegacji ustawowej zawartej w art. 13m ust. 2 *u.p.z.p.*, określona w przywołanym wyżej *r.p.p.o.g.* Przepis § 2 ust. 1 *r.p.p.o.g.* obliguje do określenia w charakterystyce stref planistycznych minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z załącznikiem nr 1 do *r.p.p.o.g.*, przy czym dopuszcza w tym zakresie zastosowanie wyjątku, wskazanego w ust. 3 tego paragrafu. Jak wynika z załącznika nr 1 do *r.p.p.o.g.* *Charakterystyka stref planistycznych* - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi:

- 30% – dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ), strefy usługowej (SU), strefy handlu wielkopowierzchniowego (SH), strefy produkcji rolniczej (SR), strefy cmentarza (SC);
- 20% – dla strefy gospodarczej (SP) oraz strefy infrastrukturalnej (SI);
- 50% – dla strefy zieleni i rekreacji (SN).

Natomiast dopuszczony w § 2 ust. 3 *r.p.p.o.g.* wyjątek wskazuje jednoznacznie, że: w przypadku gdy obszar strefy planistycznej jest objęty obowiązującymi planami miejscowymi, w strefie tej można określić wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niższą niż wynika to z załącznika nr 1 do rozporządzenia, jednak nie niższą niż najwyższa wartość wskaźnika opisującego minimalny udział powierzchni

biologicznie czynnej dla terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, obejmujących obszar strefy. Gmina nie ma zatem pełnej dowolności w ustalaniu minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w strefach planistycznych o symbolach SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, SI, SN, SC.

Załącznikiem do uchwały Nr XXVIII/210/2026 Rady Miasta Będzina z dnia 18 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina jest plik GML z danymi przestrzennymi, które obejmują atrybuty zawierające informacje o akcie planowania przestrzennego oraz wektorowe dane w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych zawierające: lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem, stref planistycznych oraz obszaru uzupełnienia zabudowy wraz z atrybutami zawierającymi informacje o poszczególnych obiektach przestrzennych. W planie ogólnym miasta Imielin nie zostały wyznaczone gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej, co potwierdza również część tekstowa i graficzna dołączonego do dokumentacji prac planistycznych obligatoryjnego opracowania, sporządzonego na podstawie art. 13h *u.p.z.p.*, to jest uzasadnienia do uchwały w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina.

W planie ogólnym miasta Będzina, w charakterystykach stref planistycznych o oznaczeniach **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP**, ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 10% oraz w charakterystykach stref planistycznych o oznaczeniu **129SU** i **131SU** ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 25%. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do *r.p.p.o.g.* dla strefy usługowej o symbolu literowym SU - wskaźnik ten powinien być ustalony na minimalnym poziomie 30%, a dla strefy gospodarczej o symbolu SP wskaźnik ten powinien być ustalony na minimalnym poziomie 20%.

Obszary stref planistycznych **129SU**, **131SU**, **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP** objęte są obowiązującymi planami miejscowymi, wyznaczone zostały jednak na terenach, dla których w poszczególnych miejscowych planach nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Z przytoczonego stanu faktycznego wynika, iż przy ustalaniu wartości *m.u.p.b.c.* dla stref planistycznych o oznaczeniach: **129SU**, **131SU**, **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP**, Gmina ustaliła niższe wartości tego wskaźnika niż te ustalone w załączniku nr 1 do *r.p.p.o.g.*

W złożonych wyjaśnieniach Gmina tłumaczy dlaczego dla stref **129SU**, **131SU**, **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP** ustaliła *m.u.p.b.c.* na niższym poziomie niż wynika to z załącznika nr 1 do *r.p.p.o.g.*

Dla strefy 129SU w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr LIV/960/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie: uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzin dla terenu położonego w dzielnicy Warpie) w § 19 ust. 1 pkt. 3 lit. g, dla terenów usług publicznych z zakresu oświaty o symbolach 1 UPo, 2 UPo, 3 UPo i 4 UPo, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację nowych obiektów towarzyszących, pod warunkiem nieprzekraczania maksymalnych wartości parametrów, dotyczących wysokości istniejącej zabudowy oraz minimalnego udziału zieleni urządzonej na poziomie 25% powierzchni ogólnej terenu”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tych terenów. Wskazaną w miejscowym planie wartość minimalnego udziału zieleni urządzonej uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na analogicznym poziomie.

Dla strefy 131SU w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr LIV/960/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 czerwca 2010 r.) w § 19 ust. 1 pkt. 3 lit. g, dla terenów usług publicznych z zakresu oświaty o symbolach 1 UPo, 2 UPo, 3 UPo i 4 UPo, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację nowych obiektów towarzyszących, pod warunkiem nieprzekraczania maksymalnych wartości parametrów, dotyczących wysokości istniejącej zabudowy oraz minimalnego udziału zieleni urządzonej na poziomie 25% powierzchni ogólnej terenu”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tych terenów. Wskazaną w miejscowym planie wartość minimalnego udziału zieleni urządzonej uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na analogicznym poziomie.

Dla strefy 133SU w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr LIV/960/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 czerwca 2010 r.) w § 17 ust. 1 pkt. 3 lit. e, dla terenów przemysłu oraz działalności produkcyjno-usługowej o symbolach 1.1 PP-PS, 1.2 PP-PS, 2 PP-PS, 5 PP-PS i 6 PP-PS, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację nowych obiektów towarzyszących funkcji wiodącej pod warunkiem nieprzekraczania maksymalnych wartości parametrów dotyczących wysokości istniejącej zabudowy oraz minimalnego udziału zieleni urządzonej – 5%, dachy dla obiektów wg indywidualnych rozwiązań projektowych”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tych terenów. Wskazaną w miejscowym planie wartość minimalnego udziału zieleni urządzonej uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na poziomie 10%.

Dla strefy 153SU w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr XXXIV/487/2001 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 5 kwietnia 2001 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Syberka przy ul. Czeladzkiej) w § 7 pkt 2 lit. k dla terenu US przeznaczonego na funkcję usługową, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację dojazdu do oznaczonego terenu oraz parkingi dla samochodów osobowych przy zachowaniu ok. 10% powierzchni zieleni z dużym udziałem zadrzewień i zakrzewień”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tego terenu. Wskazaną w miejscowym planie wartość powierzchni zieleni z dużym udziałem zadrzewień i zakrzewień uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na poziomie 10%.

Dla strefy 13SP w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr LIV/960/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 czerwca 2010 r.) w § 17 ust. 1 pkt. 3 lit. e, dla terenów przemysłu oraz działalności produkcyjno-usługowej o symbolach 1.1 PP-PS, 1.2 PP-PS, 2 PP-PS, 5 PP-PS i 6 PP-PS, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację nowych obiektów towarzyszących funkcji wiodącej pod warunkiem nie przekraczania maksymalnych wartości parametrów dotyczących wysokości istniejącej zabudowy oraz minimalnego udziału zieleni urządzonej – 5%, dachy dla obiektów wg indywidualnych rozwiązań projektowych”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tych terenów. Wskazaną w miejscowym planie wartość minimalnego udziału zieleni urządzonej uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na poziomie 10%.

Dla strefy 21SP w obowiązującym miejscowym planie (uchwała Nr LIV/960/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 czerwca 2010 r.) w § 17 ust. 1 pkt. 3 lit. e, dla terenów przemysłu oraz działalności produkcyjno – usługowej o symbolach 1.1 PP-PS, 1.2 PP-PS, 2 PP-PS, 5 PP-PS i 6 PP-PS, wprowadzono ustalenie: „dopuszcza się realizację nowych obiektów towarzyszących funkcji wiodącej pod warunkiem nie przekraczania maksymalnych wartości parametrów dotyczących wysokości istniejącej zabudowy oraz minimalnego udziału zieleni urządzonej – 5%, dachy dla obiektów wg indywidualnych rozwiązań projektowych”. Ponadto obowiązujący miejscowy plan nie ustala *m.u.p.b.c.* dla tych terenów. Wskazaną w miejscowym planie wartość minimalnego udziału zieleni urządzonej uznano za podstawę do ustalenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* na poziomie 10%.

Przedstawiona przez Gminę argumentacja nie uzasadnia wprowadzenia zaniżonych wartości wskaźnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Nie jest możliwe wykorzystanie do obniżenia wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej innego parametru lub wskaźnika z miejscowego planu niż udział powierzchni biologicznie czynnej określony w miejscowym planie.

Ustalając *m.u.p.b.c.* w planie ogólnym możliwe jest zastosowanie ustalonego w miejscowym planie najwyższego wskaźnika *m.u.p.b.c.*, obejmującego tereny znajdujące się w tej strefie. Z przytoczonego stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że w miejscowych planach dla stref **129SU**, **131SU**, **133SU**, **153SU**, **13SP** i **21SP** nie określono niższego wskaźnika *m.u.p.b.c.* niż te wynikające z załącznika nr 1 do *r.p.p.o.g.*, a zatem nie mam możliwości obniżenia wskaźnika *m.u.p.b.c.* dla wymienionych stref w planie ogólnym.

Nie ulega wątpliwości, że unormowanie zawarte w przepisie § 2 ust. 3 *r.p.p.o.g.* stanowi wyjątek od zasady wynikającej z § 2 ust. 1 *r.p.p.o.g.* – wyjątek od zasady obligującej do określenia, w charakterystyce stref planistycznych, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z załącznikiem nr 1 do *r.p.p.o.g.*, w którym do konkretnych stref zostały przypisane minimalne wartości tego wskaźnika. Jako wyjątek od reguły, nie powinien być więc interpretowany rozszerzająco. W polskiej kulturze prawnej respektuje się zasadę, że "wyjątków nie wolno rozciągać w drodze wykładni" (*exceptiones non sunt extendendae*). Innymi słowy, wyjątek od zasady musi być interpretowany ściśle według znaczenia, jakie nadał jemu prawodawca. Nie można dopuścić wykładni rozszerzającej względem wyjątku od zasady, czy też zasad, ponieważ wyjątek ten sam w sobie powoduje konieczność przyjęcia odrębnych założeń i efektów wykładni prawa w odniesieniu do przepisów ogólnych, które znajdują zastosowanie dla całości materii normatywnej (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 25 lutego 2025 r. sygn. akt II SA/Wr 723/24). To stanowisko jest powszechnie akceptowane w orzecznictwie. Dla przykładu można powołać stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego: „Zasadę nierozszerzania wyjątków należy odnieść do wszystkich sposobów interpretacji stosowanych względem przepisu. Nieuzasadnione jest zatem dążenie do przyjęcia tego z możliwych wariantów zrozumienia normy, który obejmie jak największą ilość stanów faktycznych, z pominięciem *ratio legis* czy względów systemowych.” (wyrok NSA z dnia 23 marca 2022 r., sygn. akt III OSK 4520/21).

A zatem, jeżeli gmina zamierza w planie ogólnym – dla konkretnej strefy – ustalić minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej niższy od ustalonego w załączniku nr 1 do *r.p.p.o.g.*, to po pierwsze obszar

tej strefy musi być objęty obowiązującymi planami miejscowymi, po drugie muszą być wyznaczone w tych miejscowych planach tereny, dla których określono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, po trzecie wynikający z tych planów wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej powinien być niższy niż wskazany w załączniku nr 1 do *r.p.p.o.g.*, po czwarte może zastosować wyłącznie najwyższą wartość tego wskaźnika dla terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, obejmujących obszar strefy.

Powołane przepisy nie zawierają obowiązku podnoszenia wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej do poziomu wskaźnika z miejscowych planów – w przywołanych sytuacjach wystarczy zastosować przynajmniej minimalny wskaźnik wynikający z *r.p.p.o.g.*

Zatem poprzez ustalenie w charakterystyce stref planistycznych zaniżonych wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla stref o oznaczeniach **129SU, 131SU, 133SU, 153SU, 13SP i 21SP**, naruszone zostały przepisy art. 13e ust. 2 pkt 3 *u.p.z.p.* oraz § 2 ust. 1 i 3 *r.p.p.o.g.*

2. W ustaleniach *planu ogólnego* nie uwzględniono ochrony udokumentowanych złóż kopalin znajdujących się na terenie miasta Będzina. Stanowi to naruszenie art. 95 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r., poz. 69, dalej: *p.g.i.g.*), art. 72 ust. 1 i art. 125 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm., dalej: *u.p.o.ś.*) oraz art. 13b pkt 3 lit. h *u.p.z.p.*

Zgodnie z art. 13b pkt 3 lit. h *u.p.z.p.* ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym znajdujące się na obszarze gminy udokumentowane złoża kopalin. Przepis art. 72 ust. 1 *u.p.o.ś.*, wskazuje, że w ustaleniach planu ogólnego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż (pkt 2). Kolejno w art. 125 ust. 1 i 2 *u.p.o.ś.* wskazano, że złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących, a zasady ochrony udokumentowanych złóż kopalin określają przepisy *u.p.g.i.g.* W myśl przepisów art. 95 ust. 1 i 2 *u.p.g.i.g.* udokumentowane złoża kopalin, wody podziemne, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania. Określając ustalenia planów ogólnych uwzględnia się występowanie złóż oraz wody podziemne, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji, oraz potrzebę zapewnienia możliwości ich wydobywania lub wykorzystania. Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać:

- 1) rozstrzygnięcia wynikające z decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną albo dodatek do dokumentacji geologicznej oraz informacje zawarte w zatwierdzonej dokumentacji geologicznej albo zatwierdzonym dodatku do dokumentacji geologicznej, w szczególności dotyczące ochrony złóż kopalin oraz obszaru wymagającego ochrony przed działaniem uniemożliwiającym zagospodarowanie złoża kopalin,
- 2) rozstrzygnięcia wynikające z decyzji o uznaniu złoża kopalin albo jego części za złożo strategiczne, jeżeli decyzja taka została wydana.

Ochrona złóż kopalin w planie ogólnym polega na tym, aby znajdowały się one w strefach planistycznych, które nie wykluczają ich przyszłej eksploatacji np. z uwagi na konieczność rozbiórki znajdujących się na niej budynków w przypadku zalegania złóż, których eksploatacja może być prowadzona powierzchniowo metodami odkrywcowymi (np.: węgla brunatnego, kopalin skalnych, piasków i żwirów, gliny, iłu). Każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie, natomiast można przyjąć, że strefa górnictwa (SG) oraz strefa otwarta (SO) wprowadzają zagospodarowanie powierzchni zgodne z racjonalnym wykorzystaniem złoża oraz kompleksowym wykorzystaniem kopalin, w tym kopalin towarzyszących zgodne z ochroną złóż. Natomiast w przypadku gdy gmina zamierza w miejscu występowania udokumentowanych złóż wyznaczyć inną strefę należy rozważyć, czy nie pozostaje to w sprzeczności z obowiązkiem ochrony tych złóż.

W granicach miasta Będzin znajduje się złożo piasku podsadzkowego Rozkówka PP 230, którego eksploatacja prowadzona może być powierzchniowo metodą odkrywkową, a mimo to w jego granicach, na niezabudowanych terenach, wyznaczono strefę planistyczną umożliwiającą zabudowę lub zagospodarowanie sprzeczne z ochroną tego złoża. W granicach tego złoża wyznaczono: strefę zieleni i rekreacji 1SN, dla której w profilu dodatkowym wskazano teren usług sportu i rekreacji teren usług gastronomii i teren zieleni naturalnej. Strefa 1SN w przeważającej części w granicach złoża jest obszarem niezabudowanym.

Gmina, w złożonych wyjaśnieniach wskazała, że projekt planu ogólnego został skierowany do organu opiniującego tj. Marszałka Województwa Śląskiego jako organu administracji geologicznej dwukrotnie. Po pierwszym – negatywnym zaopiniowaniu tj. 18 listopada 2025 r. organ sporządzający projekt planu ogólnego wprowadził stosowne zmiany. Po ponownym wystąpieniu, dnia 9 lutego 2026 r. uzyskał opinię pozytywną. Stanowisko organu opiniującego w przedmiocie sprawy było jednoznaczne i nie wymagało wprowadzenia dodatkowych zmian w projekcie planu ogólnego. Ponadto w wyniku konsultacji społecznych nie zostały wprowadzone żadne zmiany w zasięgu udokumentowanych złóż kopalin.

Wojewoda, po zapoznaniu się ze złożonymi wyjaśnieniami, stwierdził, że tak określony profil funkcjonalny strefy 1SN może skutkować powstaniem trwałej zabudowy na obszarze wymienionego złoża kopaliny. Złoże to może być eksploatowane metodą odkrywkową, wymagającą zdjęcia nadkładu, w związku z czym dopuszczenie do powstania trwałej zabudowy powierzchni terenu w granicach złoża jest sprzeczne z zasadą ochrony złóż. Trwała zabudowa terenu w granicach udokumentowanego złoża piasku podsadzkowego Rozkówka, może zostać dopuszczona jedynie po uprzednim wyeksploatowaniu i wybilansowaniu złoża.

W północnej części tej strefy obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą Nr LII/570/2006 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 27 lutego 2006 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Grodziec, w którym przeznaczono część strefy, na której zlokalizowane jest złoże Rozkówka pod teren zieleni izolacyjnej 6ZI, a w południowej części tej strefy obowiązuje miejscowy plan przyjęty uchwałą Nr LVI/971/2010 Rady Miejskiej Będzina z dnia 27 września 2010 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Grodziec przy ul. Boleradz, w którym przeznaczono część strefy na której zlokalizowane jest złoże Rozkówka pod teren zieleni naturalnej o symbolu 1ZN.

Natomiast na podstawie ustaleń planu ogólnego w strefie 1SN możliwe jest sporządzenie nowego miejscowego planu, który będzie sprzeczny z ochroną tego złoża, bowiem zgodne z planem ogólnym będzie w granicach strefy 1SN możliwe wprowadzenie przeznaczenia usługowego w tym realizacja obiektów kubaturowych.

Jednocześnie należy wziąć pod uwagę obowiązujące obecnie (od dnia 1 stycznia 2024 r.) regulacje dotyczące ochrony złóż kopalin, wprowadzone ustawą z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2029). W wyniku tej nowelizacji przepisy art. 95 *u.p.g.i.g.* zostały skonstruowane w sposób nakazujący **uwzględnienie** w planowaniu przestrzennym występowania złóż kopalin oraz potrzebę zapewnienia możliwości ich wydobywania lub wykorzystania. Z dyspozycji powyższego przepisu, a także zasad racjonalnego gospodarowania zasobami kopalin oraz ich kompleksowego wykorzystania, określonych w art. 125 ust. 1 *u.p.o.ś.*, wynika, iż ochrona złóż oznacza konieczność takiego kształtowania ustaleń planistycznych (zarówno planu miejscowego jak i planu ogólnego), aby nie uniemożliwić eksploatacji złoża w przyszłości. Nie oznacza to natomiast obowiązku dostosowania tych ustaleń do natychmiastowej eksploatacji złóż.

Gminie nie przysługuje niczym nieograniczone władztwo planistyczne na jej obszarze. Ustalając zasady zagospodarowania, oprócz prawa własności, musi także uwzględniać przepisy ustaw, zasady współżycia społecznego i społeczno-gospodarcze przeznaczenie rzeczy. Przepis art. 3 ust. 1 *u.p.z.p.*, co prawda przyznaje gminom szerokie uprawnienia w zakresie tworzenia aktów planowania przestrzennego, ale wyznacznikiem tych granic są obowiązujące ustawy. Zwrócić też należy uwagę, że art. 1 ust. 2 *u.p.z.p.* wymienia szereg przesłanek, które winny być wzięte pod rozwagę w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przy wyborze rozwiązań planistycznych jednak nadrzędną jest zasada zapewnienia ładu przestrzennego i zachowania zrównoważonego rozwoju, wynikająca z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1a *u.p.z.p.* Rada Miejska Będzina, wskazanymi ustaleniami planu ogólnego, nadużyła swoich uprawnień wprowadzając ograniczenia w zakresie możliwości zagospodarowania udokumentowanego złoża kopalin.

Oceniając uregulowania zawarte w przedmiotowym planie ogólnym należy stwierdzić, iż Rada Miejska Będzina nie wypełniła obowiązku objęcia udokumentowanych złóż kopalin ochroną, o której mowa w art. 95 ust. 1 i 2 *u.p.g.i.g.* oraz w art. 125 ust. 1 *u.p.o.ś.*

3. W planie ogólnym Miasta Będzina nie uwzględniono ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa, naruszając przepisy art. 13b pkt 2 *u.p.z.p.*

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie jest aktem prawa miejscowego, jednakże ustawodawca w art. 13b pkt 2 *u.p.z.p.* wprost nakazuje uwzględniać jego ustalenia przy sporządzaniu planu ogólnego jako jedno z zasadniczych uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy. Należy również wskazać, że

art. 39 ust. 3 pkt 3 *u.p.z.p.* przewiduje, że w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się system obszarów chronionych, w tym ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa są w tym zakresie uwarunkowaniem, które musi zostać uwzględnione przy sporządzaniu planu ogólnego gminy.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (dalej: *Plan 2020+*), wyznacza na terenie miasta Będzina korytarz spójności obszarów chronionych „Wzgórze Doroty-Las Grodziecki” kod R2. Przez teren Będzina przebiegają również: korytarz spójności obszarów chronionych „Przemsza” kod M12 oraz korytarz spójności obszarów chronionych „Brynica” kod R3.

Dokument zalicza ww. korytarze do obszarów cennych przyrodniczo, dla których w Rozdziale III.4. *Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych* określa następujące zasady zagospodarowania (punktory: 1, 2, 3, 6, s. 104 *Planu 2020+*):

a) *utrzymanie aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej;*

b) *wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków;*

c) *zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych, w tym w obszarze dolin rzecznych;*

d) *planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących.*

Jak wynika z treści *Planu 2020+*: *wskazanie obszaru funkcjonalnego ma spowodować zmianę w zagospodarowaniu terenu takiego obszaru. W związku z powyższym zasady zagospodarowania przestrzennego sformułowane dla różnego rodzaju obszarów funkcjonalnych: określają sposoby wykorzystania terenu takich obszarów i wprowadzania do przestrzeni fizycznej elementów, które mogą zmieniać jej stan. Ponadto ustalenia Planu 2020+ wskazują na wiążący charakter tych ustaleń dla organów właściwych w sprawach planowania przestrzennego, które mają obowiązek uwzględniania wskazanych zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych w swoich działaniach: co oznacza takie projektowanie wykorzystania przestrzeni, które zakłada zachowanie równowagi między wszystkimi elementami środowiska, tak aby przy racjonalnym wykorzystywaniu potencjału przyrodniczego możliwe było zaspokojenie potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.*

W granicach korytarza spójności obszarów chronionych „Przemsza” kod M12 wyznaczono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną **77SJ, 91SJ, 92SJ, 104SJ**, strefę usługową **144SU** i **strefę zieleni i rekreacji 43SN** – ta ostatnia uzupełniona o dodatkowy profil funkcjonalny teren usług sportu i rekreacji i teren usług gastronomi. Natomiast w granicach korytarza spójności obszarów chronionych „Brynica” kod R3 wyznaczono strefę gospodarczą **19SP** i strefę zieleni naturalnej **1SN**. W wymienionych strefach w korytarzach spójności obszarów chronionych, umożliwiono wprowadzenie zabudowy kosztem występujących w tych korytarzach terenów zielonych wyróżniających się szczególnymi walorami przyrodniczymi.

Ustalenia *planu ogólnego Miasta Będzina* są w tym zakresie niezgodne z ustaleniami *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+*, przyjętego uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+*. Bowiem część powierzchni tych stref wrysowano w taki sposób, że zawężono korytarze ekologiczne w terenach, na których nie występuje zabudowa kubaturowa i przegrody uniemożliwiające przemieszczanie się fauny i flory. Zatem wniosek jest jednoznaczny, że nie uwzględniono istniejących korytarzy ekologicznych opracowując plan ogólny. Świadczy to o nieuwzględnieniu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa przy określaniu ustaleń tego planu.

Gmina w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż szczegółowe odniesienie do poszczególnych rozwiązań planistycznych przyjętych na obszarach położonych w granicach wskazanych korytarzy ekologicznych, w tym ocenę ich wpływu na zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej tych korytarzy oraz możliwość

migracji gatunków wraz ze wskazaniem rozwiązań służących ograniczeniu potencjalnych negatywnych oddziaływań, przedstawiono w Prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby projektu planu ogólnego.

Ponadto wskazano, że dla stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną **77SJ**, **91SJ**, **92SJ** i **104SJ** ustalenia wynikają z uznania stanu istniejącego ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a dodatkowo dla stref **77SJ** i **92SJ** jedynie nieznacznie poszerzono zasięg stref w obrzeżnych częściach korytarza.

W zakresie strefy usługowej **144SU** wyjaśniono że ciągłość korytarza ekologicznego doliny Przemszy w tym miejscu jest już w znacznym stopniu przerwana przez główną barierę przestrzenną w postaci drogi o charakterze tranzytowym o dużym natężeniu ruchu (arteria ponadlokalna wyposażona w pasy rozdziału i infrastrukturę towarzyszącą). Dodatkowo, po wschodniej stronie drogi teren jest zainwestowany – znajdują się tam obiekty usługowo-magazynowe, place składowe oraz utwardzone powierzchnie – co sprawia, że ciągłość korytarza ekologicznego ma w tym punkcie charakter szczątkowy. W takich uwarunkowaniach przestrzennych lokalizacja strefy **144SU** nie powoduje pogłębienia fragmentacji środowiska ani naruszenia kluczowych powiązań ekologicznych doliny. Należy podkreślić, że plan ogólny pozostawia w tym rejonie strefę otwartą (SO) o szerokości około 90 metrów, stanowiącą bufor przyrodniczy i przestrzenny pomiędzy zabudową a korytem rzeki. Rozwiązanie to umożliwia zachowanie podstawowych funkcji ekologicznych korytarza Przemszy oraz utrzymanie jego przepuszczalności biologicznej w skali lokalnej.

Dla strefy zieleni i rekreacji **43SN** ustalenia wynikają z uznania stanu istniejącego oraz ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym przeznaczono ten obszar na tereny zieleni urządzonej, tereny usług sportu i rekreacji

Dla strefy zieleni i rekreacji **1SN** w wyjaśnieniach wskazano, że zachowano ciągłość korytarza ekologicznego, a jedynie w ramach profilu dodatkowego dopuszczono usługi sportu i rekreacji oraz usługi gastronomii, co nie wskazuje na możliwy intensywny charakter zagospodarowania. Wyznaczenie strefy zieleni i rekreacji, przy jej odpowiednim zagospodarowaniu nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na drożność i ciągłość funkcjonalną korytarza ekologicznego. Kluczowe znaczenie będą miały ustalenia przyjęte na etapie sporządzania planu miejscowego, który w przeciwieństwie do planu ogólnego może określić szczegółowe zasady zagospodarowania i zabudowy terenu, w tym rozwiązania służące zachowaniu funkcji przyrodniczych oraz ograniczeniu barier utrudniających migrację gatunków. W planie ogólnym nie wyznacza się obszaru uzupełnienia zabudowy, co oznacza, że teren ten będzie mógł zostać przeznaczony pod zabudowę wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie w profilu dodatkowym dopuszczono teren zieleni naturalnej, dzięki czemu, w razie potrzeby, na etapie sporządzania planu miejscowego możliwe będzie zachowanie dotychczasowego, przyrodniczego przeznaczenia terenu.

Natomiast strefa gospodarcza **19SP** obejmuje jedynie skrajny fragment korytarza ekologicznego, nie powodując jego przecięcia ani przerywania ciągłości przestrzennej. W planie ogólnym nie wyznacza się na tym terenie obszaru uzupełnienia zabudowy, co oznacza, że jego ewentualne przeznaczenie pod zabudowę będzie możliwe wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym, w zależności od potrzeby możliwe będzie określenie ograniczeń służących zachowaniu ciągłości i funkcjonalności korytarza ekologicznego.

Przeważająca część stref planistycznych wyznaczonych w granicach korytarza ekologicznego stanowi odzwierciedlenie istniejącego zagospodarowania albo przeznaczenia terenów ustalonego w obowiązujących planach miejscowych. Dodatkowa ingerencja wynikająca z rozwiązań przyjętych w planie ogólnym ma charakter nieznaczny i dotyczy przede wszystkim skrajnych lub obrzeżnych fragmentów korytarza, bądź też wprowadzenia stref zieleni i rekreacji, które – przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań planistycznych – nie muszą powodować ograniczenia ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej korytarza. Każde rozwiązanie planistyczne obejmujące teren położony w granicach korytarza ekologicznego zostało indywidualnie przeanalizowane pod kątem zachowania jego drożności i ciągłości przestrzennej oraz zapewnienia możliwości migracji gatunków.

Przewidziano w tym możliwość przyjęcia na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego takich rozwiązań, które będą służyły utrzymaniu funkcji korytarza. Przyjęte rozwiązania nie pomijają zatem ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, lecz uwzględniają je odnosząc do rzeczywistych uwarunkowań przestrzennych oraz obowiązującego stanu

prawnego. Zachowanie w pełni naturalnego charakteru wszystkich terenów położonych w granicach korytarzy nie jest możliwe. Uwzględnienie korytarzy ekologicznych w planie ogólnym nie powinno być zatem utożsamiane z mechanicznym odwzorowaniem ich granic ani z koniecznością wyłączenia całego ich obszaru spod zabudowy i zagospodarowania. Organ sporządzający plan ogólny uwzględnił ich istotę poprzez takie ukształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, które zapewnia zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej korytarzy oraz możliwości migracji gatunków.

Projekt planu ogólnego uzyskał opinie:

- Zarządu Województwa Śląskiego w formie „milczącej”. Organ ten zawnioskował o przedłużenie terminu na zajęcie stanowiska do 28.11.2025 r. Pismem z dnia 17.11.2025 r. Prezydent Miasta Będzina zmienił wyznaczony termin, zgodnie z wnioskowanym. Ostatecznie Zarządu Województwa Śląskiego nie zajął stanowiska w przedłużonym terminie, co jest jednoznaczne z zaopiniowaniem rozwiązań przyjętych w planie ogólnym, w tym w zakresie ustaleń zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (opinia z dnia 20 listopada 2025 r., sygn.: WOOS.410.493.2025.MM oraz opinia z dnia 18 lutego 2026 r., sygn.: WOOS.410.25.2026.MM), w których to organ ten w odniesieniu do rozwiązań przyjętych w granicach korytarzy ekologicznych nie wniósł uwag.

Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, w stosunku do wersji projektu planu ogólnego poddanej wcześniej opiniowaniu i uzgadnianiu, w granicach korytarzy ekologicznych wprowadzono zmiany wynikające z uwzględnionych uwag. Dotyczyły one w szczególności poszerzenia stref 77SJ i 92SJ w obrzeżnej części korytarza, wyznaczenia strefy 54SU w obrzeżnej części korytarza, nieznacznego poszerzenia strefy 144SU oraz poszerzenia strefy 19SP, również obejmującej obrzeżną część korytarza.

Procedura sporządzania planu ogólnego nie przewiduje ponowienia, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, czynności związanych z opiniowaniem projektu. Z tego względu nie było podstaw proceduralnych do ponownego wystąpienia do Zarządu Województwa Śląskiego o wydanie opinii w zakresie uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że Zarząd Województwa Śląskiego nie przedstawił stanowiska w wyznaczonym terminie, co wywołało skutek równoważny pozytywnemu zaopiniowaniu projektu. Wprowadzone po konsultacjach społecznych zmiany mają charakter nieznaczny, lokalny i nie wpływają w sposób istotny na rozwiązania planistyczne będące przedmiotem wcześniejszego opiniowania.

Wojewoda, analizując wyjaśnienia Gminy zapoznał się również z ustaleniami prognozy oddziaływania na środowisko wykonanej na potrzeby procedury sporządzanego planu ogólnego Miasta Będzina i nie znalazł przesłanek uzasadniających zabudowywanie kolejnych obszarów, które wpłyną negatywnie na walory przyrodnicze korytarza spójności obszarów chronionych „Przemsza” kod M12 i korytarza spójności obszarów chronionych „Brynica” kod R3.

Z ustaleń *Planu 2020+* przytoczonych na wstępie jednoznacznie wynika bowiem, że korytarze te nie mogą zostać zabudowywane. Co więcej należy dążyć do wykluczenia barier, które w tych korytarzach już występują. Planowanie w tych korytarzach ma polegać na co najmniej utrzymaniu aktualnego użytkowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, ale również na wzmacnianiu funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania.

Zatem nie jest możliwe wprowadzania nowej zabudowy w tych korytarzach. Nawet jeżeli w obowiązujących miejscowych planach takie przeznaczenie zostało przewidziane, to w nowym otwarciu, jakim jest uchwalenie planu ogólnego, należy przyjąć założenie sprzyjające utrzymaniu i wzmocnieniu funkcji przyrodniczej w korytarzach ekologicznych, tak aby akty planowania przestrzennego na szczeblu gminnym uwzględniały ustalenia zawarte w aktach planowania przestrzennego szczebla wojewódzkiego.

Planując przestrzeń wokół nas nie można poddawać się presji urbanizacji każdej wolnej przestrzeni, a przede wszystkim skupić się na intensyfikacji i densyfikacji tkanki miejskiej, pozostawiając tereny o wysokich walorach przyrodniczych niezabudowanymi, co wpłynie pozytywnie nie tylko na ochronę siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłość i drożność korytarzy ekologicznych, ale również podniesie komfort zamieszkania w miastach.

4. Zgodnie z art. 13b pkt 5 *u.p.z.p.* ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe.

Wyznaczając strefę usługową 1SU, w której umożliwiono realizację zabudowy kubaturowej, nie uwzględniono rekomendacji dla przedpola ekspozycji panoramy Góry Św. Doroty, określonych w rekomendacjach i wnioskach przeciwdziałającym zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych dla wyznaczonego, w audycie krajobrazowym województwa śląskiego (przyjętym uchwałą Nr VII/16/16/2025 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego) krajobrazu priorytetowego Grodziec-Gródków (kod krajobrazu 24-341.13-031).

W rekomendacjach i wnioskach dla wyznaczonego krajobrazu priorytetowego Grodziec-Gródków (kod krajobrazu 24-341.13-031) wskazano w pkt 25: *Ochrona przedpola ekspozycji panoramy Góry Św. Doroty, poprzez niewprowadzanie zabudowy w tym tymczasowej oraz przeciwdziałanie dalszemu zarastaniu terenów otwartych, z uwzględnieniem ustaleń aktów planowania przestrzennego miasta Będzina i gminy Psary.*

W wyjaśnieniach złożonych w odpowiedzi na wszczęcie postępowania nadzorczego, Gmina w pierwszej kolejności podkreśla, że strefa usług 1SU nie znajduje się w granicach krajobrazu priorytetowego Grodziec-Gródków (kod krajobrazu 24-341.13-031), wobec powyższego brak jest podstaw do uwzględnienia w planie ogólnym rekomendacji dla tego krajobrazu. Natomiast strefa 1SU leży w granicach przedpola ekspozycji panoramy Góry Św. Doroty. Rozwiązanie to stanowi kontynuację polityki przestrzennej miasta określonej w dotychczas obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie wynika z uwarunkowań sprzyjających lokalizacji funkcji usługowych w tej części miasta – takich jak korzystne położenie względem głównych tras komunikacyjnych oraz sąsiedztwo terenów o analogicznym charakterze funkcjonalnym.

Niezależnie od rozwiązania przyjętego w planie ogólnym, szczegółowy sposób zagospodarowania strefy 1SU zostanie określony na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na etapie jego sporządzania możliwe będzie przeprowadzenie szczegółowych analiz krajobrazowych oraz wprowadzenie ustaleń służących ochronie przedpola ekspozycji i zachowaniu widoku na Górę Św. Doroty. Projekt planu ogólnego uzyskał opinię Zarządu Województwa Śląskiego w zakresie uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym w formie „milczącej”.

Z przedstawionych wyjaśnień wynika jednoznacznie, że obszar strefy usług 1SU jest terenem niezabudowanym i nie obowiązuje na tym terenie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustaleniami Audytu krajobrazowego województwa śląskiego ochrona przedpola ekspozycji panoramy Góry Św. Doroty polegać ma na niewprowadzaniu zabudowy w tym przedpolu. Zatem konieczne jest zachowanie obszaru strefy 1SU jako obszaru niezabudowanego tak aby ekspozycja panoramy Góry Św. Doroty nie była zasłonięta przez obiekty kubaturowe. W konsekwencji – plan ogólny Miasta Będzina nie uwzględnia rekomendacji wynikających z Audytu krajobrazowego województwa śląskiego, a tym samym narusza art. 13b pkt 5 *u.p.z.p.*

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Nr XXVIII/210/2026 Rady Miejskiej Będzina z dnia 18 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego Miasta Będzina, w sposób istotny narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy dotyczące zasad sporządzania planu ogólnego, w związku, z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 *u.p.z.p.* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu ogólnego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały rady gminy w całości lub w części. Ze względu na konieczność sporządzenia planu ogólnego dla całego obszaru gminy (z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych oraz terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu), co wynika z art. 13a ust. 1 *u.p.z.p.*, pomimo, że podniesione w niniejszym rozstrzygnięciu zarzuty dotyczą jedynie wskazanych stref planistycznych, nie było możliwości stwierdzenia nieważności ww. uchwały jedynie w części.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy *o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miasta Będzina rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miasta Będzina.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa.